

Het heiligenboek

Augustinus (1) Tom Zwaenepoel

Augustinus wordt geboren in Thagaste, een provinciestadje in de Romeinse provincie Numidië. Onder invloed van het 'heidense' onderwijs distantieert Augustinus zich van de christelijke opvoeding van zijn vrome moeder en leidt hij een losbandig leven. Enige stabiliteit brengt zijn geliefde, met wie hij een zoon heeft, tot zijn moeder die relatie na vijftien jaar beëindigt. Augustinus wordt leraar retorica en filosofie in Thagaste, Carthago, Rome en Milaan, waar hij zich laat dopen door Ambrosius (387). Hij neemt afstand van alle ambten en bezittingen, keert terug naar zijn geboorteplaats en betreft samen met vrienden het landgoed van zijn overleden ouders. Drie jaar later sticht hij in Hippo een klooster voor lekenmonniken, waarin een teruggetrokken levenshouding, studie, meditatie en gebed centraal staan. Hij wordt tot priester gewijd door de bisschop van de zeehaven Hippo Regius (391), die hij vier jaar later opvolgt. Na zijn bisschopswijding begint hij een klooster voor clerici in zijn huis (395/396). Het is zijn wens het monastieke leven te verspreiden over heel Afrika. Hij sterft tijdens de belegering van zijn bisschopsstad door de Vandalen.

Augustinus is een rusteloos zoekter naar de waarheid. Wat is de mens? Waar komt de wereld vandaan? Waar komen wij vandaan? Waarheen gaan wij? Hoe vinden we het echte leven? Passie voor de waarheid is het kernbegrip in zijn leven en maakt van hem een vasthoudende gesprekspartner die zijn inzicht niet vlug opgeeft. Hij zoekt, vindt en vertelt zijn ervaringen en conclusies aan anderen. Bovendien heeft hij de moed om over zichzelf, zijn dwaalleren, opwellingen en verlangens te praten, zoals in zijn werk *Confessiones*. Augustinus is een mens van zijn tijd, getekend door gewoontes, hartstochten, problemen en vragen. De zoektocht naar de waarheid leidt tot bekering, die echter niet een op zichzelf staande gebeurtenis is, maar een weg.

In zijn jeugd leidt Augustinus een losbandig leven. Hij volgt de begeertes en neigingen van een verdorven hart, luistert niet naar de waarschuwingen van zijn bezorgde moeder. Hij geniet van zijn vrijheid en de vreugde van het wereldlijke leven, stort zich in liefdesavonturen. Bij het lezen van de Bijbel stoort hem de 'eenvoudige' taal. Zijn trots verhindert hem in de geest van die teksten binnen te treden.

Op zoek naar zin en waarheid wendt hij zich tot het manicheïsme (376). Die zuiver rationele godsdienst verdeelt de wereld in 'goed' en 'kwaad' en eist geen geloof zoals de rooms-katholieke Kerk. Na tien jaar wanhoop hij over de mogelijkheid ooit de waarheid te vinden en vervalt hij in een korte crisis van scepticisme.

Een eerste stap op zijn bekeringsweg is de lectuur van Cicero's *Hortensius*. Die tekst, die later verloren gaat, wekt in hem de liefde voor de wijsheid. Hij besluit filosofie te studeren. Een antwoord op een zuiver godsbegrip in relatie tot de oorsprong van het kwaad vindt hij in het neoplatonisme. In Milaan raakt Augustinus geboeid door de preken van Ambrosius. Die bisschop neemt zijn intellectuele bezwaren tegen de Bijbel weg. Hij leert Augustinus die teksten interpreteren en brengt hem in aanraking met nieuwe ideeën.

In 386 wordt Augustinus door het christelijke geloof in het hart geraakt. Tijdens een persoonlijke crisis in de tuin van zijn Milaanse huis hoort hij in een naburig huis een kinderstem, die zingend herhaalt: „Tolle, lege, tolle, lege” (Neem, lees, neem, lees). Augustinus slaat de Bijbel open en leest zwijgend de pas-

sage waar zijn ogen het eerst op vallen: „Laten we zo eenzaam leven als past bij de dag en ons onthouden van bras- en slempartijen, ontucht en losbandigheid, tweespalt en jaloezie” (Brief aan de Romeinen 13, 13). Dat Augustinus ook na zijn doopsel een zoekende blijft en zijn bekeringsweg nog niet ten einde is, bewijzen zijn laatste levensuren. Hij laat de boetepsalmen aanbrengen aan de muur van zijn kamer, om ze steeds voor ogen te hebben.

Tom Zwaenepoel, *Het Heiligenboek. Levenswijsheid van honderd en enige heiligen*, Lannoo, Tielt, 2008, ISBN 978 90 209 8041 7. Dit boek is helaas uitverkocht.

Omroep

30 december, 13.30 uur, één. *Mulan*, Vlaamse versie van de Disney-animatieklassieker uit 1998.

1 januari, 11.15 uur, één. *Nieuwjaarsconcert 2016* van de Wiener Philharmoniker, rechtstreeks vanuit de Gouden zaal van het Musikverein in Wenen.

1 januari, 16.20 uur, één. *Pocahontas*, Nederlandstalige versie van de Disney-animatieklassieker uit 1994.

1 januari, 20.15 uur, Canvas. *The Blues Brothers*, dolkomische muzikale misdaadfilm uit 1980 met onder meer John Belushi, Dan Aykroyd, James Brown, Ray Charles en Aretha Franklin.

2 januari, 13.30 uur, één. *Belle en het Beest*, Nederlandstalige versie van de Disney-animatieklassieker uit 1991.

2 januari, 20.40 uur, Canvas. Eerste en tweede aflevering van *Occupied*, Noorse politieke thriller serie over de overname van de Noorse olievelden door Rusland nadat Noorwegen heeft beslist zijn olieproductie stop te zetten.

De vrome kudde

Oudejaarsavond Ingezonden door Jan Vander Gucht

Oudejaarsavond. Een jongleur is onderweg naar een optreden en wordt aangehouden door de politie. Vraagt de agent:

– Wat moet u met al die messen in uw auto?

Antwoordt de jongleur:

– Die gebruik ik tijdens mijn act.

De agent haalt een wenkbrauw op:

– O ja? Laat maar eens zien dan.

De jongleur zet zich schrap en begint aan zijn act. De vlijmscherpe messen zoeven door de lucht. Net op dat moment rijdt aan de overzijde van de straat een auto voorbij. De wagen vertraagt en beide inzittenden kijken met open mond naar het schouwspel. Zegt de chauffeur tegen zijn passagier:

– Grote genade! Het is maar goed dat ik nooit dronken aan het stuur zit. Moet je kijken wat voor test ze je tegenwoordig laten afleggen!

Oudejaarsavond Ingezonden door Jan Vander Gucht

Oudejaarsavond. Ingrid heeft uitgerekend nu autopech en vertwijfeld begint ze zelf maar aan haar oude Fiatje te prutsen. Opeens stopt daar een knappe jongeman in een blitse sportwagen. Hij vraagt laconiek:

– Kun je daar ook buitenlandse zenders mee ontvangen?

In onze Kerk mag best wat meer gelachen worden. Dat blijkt ook de uitdrukkelijke wens van heel wat lezers. Die proberen we in deze rubriek op hun wensen te bedienen. Wekelijks één of meerdere mopjes, leuke anekdotes, bedenkingen, woordspelingen... Kent u er nog een leuke? **KERK & leven • Vrome Kudde**, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen, fax 03 210 08 49, e-mail devromekudde@kerknet.be.

vogelverschrikker kunstenaar	direct Japanse drank	rijtoer	mogelijkheid	plek man-wijf	Italiaans eiland
↳	↓	↻ 6	→ bewijsstuk	↻ 5	↓
↳	→				
↳	↻ 2		→ snavel parel-duikster		↻ 1
↳	→	↻ 3	↓ rivier in Oostenrijk	↓ Franse kaas	↓ acrobatische sprong
↳	↻ 9	→ grappenmaker boom	↻ 7	↓ slee vrijgevig	↓ vogel
↳	→ kloosterlinge buislamp	↓	↓ sneeuw-hut familieid		
↳	↻ 4	→ grote groep mensen			
↳	→		↻ 8	→ pluk haar	

Ontdek meer en andere puzzels in onze puzzelboeken en -tijdschriften.

DEPUZZELAAR

© De Puzzelaar

1	2	3	4	5	6	7	8	9
---	---	---	---	---	---	---	---	---

Oplossing van deze puzzel:
ontkrags